

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

11 vtrum in solenni voto continentiae possit dispensari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

feruandam: & hoc proprie est dispensare in lege. Nam dispensatio uidetur importare quaedam commensuratum distributionem, uel applicationem communis alicuius ad ea, quae sub ipso continentur, per quem modum dicitur aliquis dispensare cibum familiaria. Similiter autem ille qui uouet, quodammodo sibi statuit legem, obligans se ad aliquid quod est secundum se, & ut in pluribus bonum. Potest tamen contingere, quod in aliquo casu sit uel simpliciter malum, uel inutile, uel maioris boni impeditiuum, quod est contra rationem eius, quod cadit sub uoto, ut ex * predictis patet: & ideo necesse est, quod determinetur in tali casu uotum non esse seruandum. Et si quidem absolute determinetur aliquid uotum non esse seruandum, dicitur esse dispensatio uoti. Si autem pro hoc, quod seruandum erat, aliquid aliud imponatur, dicitur mutatio uoti. Unde minus est uotum commutare, quam in uoto dispensare. Vtrumque tamen in potestate Ecclesiae consistit.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod aial, quod immolari poterat, ex hoc ipso quod uouebatur, sacrum reputabatur, quasi diuino cultui mancipatum. Et haec ratio, quare non poterat commutari: sicut nec modo potest aliquid rem quam uouit, iam consecratam, puta, calicem uel domum, commutare in melius, uel in peius. Animal autem quod non poterat sanctificari, quia non erat immolatum, redimi poterat & debebat, sicut ibidem lex dicit. Et ita et nunc commutari possunt uota, si consecratio non interueniat.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut ex iure naturali, & precepto diuino tenetur homo implere uotum, ita et tenetur ex eisdem obedire superiorum legi, uel mandato. Et tunc cum dispensatur in aliqua lege humana, non fit uel legi humanae non obediatur, quod est contra legem naturam, & mandatum diuinum: sed fit ut hoc, quod erat lex, non fit in hoc casu. Ita et auctoritate superioris dispensantis fit ut hoc, quod continebatur sub uoto, non contineatur, in quantum determinatur in hoc casu hoc non esse congruam materiam uoti. Et ideo cum praeter Ecclesiam dispensatur in uoto, non dispensatur in precepto iuris naturalis, uel diuini, sed determinat id, quod cadebat sub obligatione deliberationis humanae, quae non potuit omnia circumspicere.

AD IIIUM dicendum, quod ad fidelitatem Deo debitam non pertinet, quod homo faciat id, quod ad uo-

A nendum est malum, uel inutile, * uel maioris boni impeditiuum, ad quod tendit uoti dispensatio. Et ideo dispensatio uoti non est contra fidelitatem Deo debitam.

ARTICULVS XI.

Vtrum in uoto solemniter continentiae possit fieri dispensatio.

AD UNDECIMUM sic proceditur. Videtur, quod in uoto solemniter continentiae possit fieri dispensatio. Vna ratio dispensandi in uoto est, si sit impeditiuum melioris boni, sicut dictum est: sed uotum continentiae etiam si sit solenne, potest esse impeditiuum melioris boni: nam bonum commune est diuinius, quam bonum uotum. Potest autem per continentiam alicuius impediri bonum totius multitudinis, puta, quando per contractum matrimonium aliquarum personarum, quae continentiam uouerunt, possit pax patriae procurari: ergo uidetur quod et in solenni uoto continentiae possit dispensari.

¶ 2 Praet. Latra est nobilior uirtus quam castitas: sed si quis uouerit aliquem actum latrae, puta, offerre Deo sacrificium, potest in illo uoto dispensari, ergo multo magis potest dispensari in uoto continentiae, quod est de actu castitatis.

¶ 3 Praet. Sicut uotum abstinentiae obseruatum potest uergerre in periculum personae, ita etiam obseruatio uoti continentiae: sed in uoto abstinentiae si uerget in corporale periculum uouentis, potest fieri dispensatio: ergo pariter ratione in uoto continentiae potest dispensari.

¶ 4 Praet. Sicut sub professione religionis, ex qua uotum solemnizatur, continetur uotum continentiae, ita etiam uotum paupertatis, & obedientiae: sed in uoto paupertatis, & obedientiae potest dispensari, sicut patet in illis qui post professionem ad episcopatum assumuntur, ergo uidetur quod in solenni uoto continentiae possit dispensari.

SED CONTRA est, quod dicitur Eccl. 26. Omnis ponderatio non est digna animae continentis.

¶ Praet. Extra, de statu * monasterii, dicitur. Abdicatio pro prietatis, sicut etiam custodia castitatis, adeo annexa est regulae monachali, ut contra eam nec summus Pontifex possit indulgere.

RESPON. Dicendum, quod in solenni uoto continentiae tria possunt considerari. Primo quod, ma-

Secunda secundae S. Thomae.

in melius, licuisset tamen sacerdotis autoritate hoc facere. Primum tamen consonat litterae statuenti alias mutationes mediis sacerdotibus agendas, & istam absolute prohibenti.

¶ Super quibus obuiage gestis causa articuli undecimum.

IN articulo eiusdem questionis 88. declaranda est littera quae ad tria. Primum est, quod opinio ista de indispensabilitate uoti solemniter religionis non est auctoritate absolute, sed cum duabus limitationibus, quae habentur in littera. Prima limitatio est, quia Decret. extra, de sta. monach. cap. Cum ad monasterium, sentit hoc. Inchoat enim sic auctor, Sed quia Decretalis inducta expresse dicit, quod nec summus Pontifex potest contra custodiam castitatis monacho licentiam dare: ideo &c. Secunda limitatio est, quod opinatio auctor hoc sentit. Unde istam subdit, Ideo aliter uideatur dicendum. Est igitur ista non sententia, sed opinio auctoris quatenus ex Decretali dependet. Et quoniam eiusdem est interpretari canonem cuius est condere illius, si auctor uideret summum Pontificem declarasse, quod Decretalis illa intelligitur stare monachatu: proculdubio non fuisse esset in huius opinionis ad defensionem illius Decretalis non interpretata. Vt autem pluries a Ro. Pont. interpretata Decretalis illa, ut diximus, de dispensant cum multis religiosis, ut contraherent matrimonium, ut de rege Aragonum, Petrus de Palude in 38. dist. 4. refert. Et de Constantia filia Rogerii regis, uxore regis Henrici sexti, quae erat sanctimonialis in Panormo, & iam quinquagenaria, ut historia tradunt, dispensata a Papa Celestino 3. quae genuit ex tali coniugio Fridericum 3. Secundum est, quod non intendit auctor, quod sicut consecratio ordinis imprimis

* Alias, quae ad uota malum est inutile.

Infr. q. 186. an. 3. ad 3.

Ar. proced.

In Decret. li. 3. ar. 36. c. 6. in fi.

EE 3 cha-

nam non est amplius habile licite, etiam si alienetur, nisi ad ta-

machi ab unitate sumitur per op-

AD PRIMVM ergo dicendum, qd

AD SECVDVM dicendum, qd

AD TERTIVM dicendum, quod

licentia, seu dispensatione separante custodiam castitatis a regula

A matrimonio, quoniam hoc ideo fuit, quia non consecrantur uir-

coitus non ordinatur directe ad

AD QVARTVM Dicendum, qd

C Authoritas uero Ecclesiastica, qd

D Non est inordinabile, ut sic facta a predecesore, danare p hac verba

E In responsione ad 3. eiusdem 1. ar. aduerte, qd inter abstinentia,

hoc non esset in potestate Ecclesie, sicut nec calice excomunicari. Et ideo forte

In li. de bono coniugal. c. 21. i. prin. to. 6. de uirginitate c. 7. & 8.

